

A katalogus szakrendszere, mely természetesen egyszerűs mind az iparművészeti múzeum és iskola könyvtáráé is, a következő: A. Bibliográfia, lexikonok, szótárak és folyóiratok. B. Esztétika, művészettan, iparművészet s művészet általánosságban. C. Építészet. D. Szobrászat. E. Festészet és rajzművészet. F. Ornamentika és dekoratív kompozíciók. G. Grafikus művészet. H. Textil ipar. I. Agyagipar (keramika). K. Üveg, zománcz és mozaik. L. Faipar, csont, borostyán stb. M. Könyvkötészet és bőrmunkák. N. Nemes és más fémek. O. Czímer, érem és vésnöki munkák. P. Múzeumok, iskolák és egyesületekre vonatkozó jelentések. Q. Katalogusok. R. Történelem, földrajz. S. Számtan, természettudomány. T. Irodalom és irodalomtörténet. U. Vegyesek és apró nyomtatványok.

Ezek a főszakok, melyek megint az illető szak természete szerint több alszakra oszlanak.

A katalogus szerkesztésénél Czákó — mint az előszóban megjegyzi — különösen arra törekedett, hogy a magyar nemzeti anyag mindenütt kidomborodjék; s a hol lehetett külön csoportba sorozta a magyar műipart, mint pl. a textiliparban a hazai varottast: a mely eljárását csak helyeselni lehet.

A katalogushoz mellékelve van a könyvtár ex-librise is, melyet Papp Henrik festőművész tervezett, fára pedig Morelli Gusztáv tanár metszett: magasztos, költői gondolat, magyar stílus, szecesszió kissé bizarmódon egyesülnek benne.

A mű valóban ízléses nyomása a Franklin-társulat nyomdáját dicséri. A könyv külső kiállítása az iparművészet keretébe tartozik.

Az iparművészet minden igaz barátja hálával tartozik a kultuszminiszter úr ő exczellenciájának, hogy anyagi segélyével a katalogus gyors megjelenését lehetővé tette s elismeréssel a szerkesztőnek fáradságos, mindamelllett kedvvel végzett munkájáért.

Dr. Dézsi L.

A budapesti magyar királyi tudomány-egyetem könyvtárának címjegyzéke. XXIV. 1899. évi gyarapodás. Budapest. 1900. XXX+147. 8-adr.

A budapesti egyetemi könyvtár legújabb gyarapodási címjegyzékének különösebb érdeket kölcsönöznek azok a lapok, a melyek az intézet elhunyt nagynevű igazgatójának Szilágyi Sándornak emlékezetére vannak szánva. Igen helyes gondolat volt lenyomatni *Dedek Crescens Lajos*nak a ravatalnál elmondott szép beszédét. Az őszinte kegyelet nemes egyszerűségével vesz bucsút e szavakkal a könyvtár attól a férfiútól, kinek tudományos és irodalmi jelentősége a vezetése állott intézetre is fényt hozott. S e bucsúszavak egyszermind tanuskodni fognak mindenkor arról az igaz ragaszkodásról is, mely a könyvtár tisztviselői karát Szilágyi

Sándorhoz fűzte. Nem kevésbé stilszerű dr. *Dézsi Lajos* méltató megemlékezése a kiváló tudósról, irodalmi érdemeiről s különösen arról a fontos szerepről, a melyet Szilágyi Sándor az egyetemi könyvtár élén egész tudományos életünkre kihatóan be tudott tölteni. »Pedig Szilágyi — úgymond — a mint nem volt szaktudós, éppen úgy nem volt szakkönyvtárnok sem, a milyen volt Petzholdt, vagy most Dziatzko De a mi viszonyaink között első sorban nem is erre volt szükség. Szilágyi jól ismerte irodalmi viszonyainkat, tapasztalásból tudta a tudományos kutatás nehézségeit s azzal az elhatározással vette át a könyvtár igazgatását, hogy a mennyire csak lehet, elhárítja ezeket. Egyénisége varázsával az egyetemi könyvtárba szoktatta a kutatókat, utbaigazításokkal látta el, hogyan és hol kutassanak, sőt a legmesszebbre menő készséggel hozzá juttatta őket a forrásokhoz is. E végett összekötetésbe lépett a külföldi könyvtárakkal és megnyitotta az egyetemi könyvtárat a vidékiek előtt is. Trefort szerint a könyvtárnok feladata megkönnyíteni a tudós munkáját. Szilágyi magáévé tette e felfogást, sőt szélesebbre kiterjesztette azt.« E finom jellemzés után Dézsi felsorolja Szilágyi Sándor érdemeit a könyvtár katalogusainak kiadása és tovább fejlesztése terén.

E kegyeletes közleményeket megelőzi *Ferenczi Zoltán* hivatalos jelentése a könyvtár 1899. évi állapotáról, melyet folyóiratunk más helyén egész terjedelmében közlünk s mely szép bizonyosága annak, hogy az új igazgató már is mily öntudatossággal buzgodik fontos feladatai minél eredményesebb megoldásában. (e.)

A képviselőházi könyvtár katalogusának pótkötete. 1893—1899. Szerkesztette dr. *Küffer Béla*, a képviselőház könyvtárnoka. Budapest. *Pesti könyvnyomda részv. társ. 1899.* — VII. és 885. — 1457 oldal. 8-adrét.

A képviselőház gazdag és jól rendezett könyvtáráról a nagyszorgalmú könyvtárnok, *Dr. Küffer Béla*, 1883-ban bocsátotta közre a teljes szakezíményt. Most az utolsó hat év szerzeményeiről adta ki a pótlékot, ugyanolyan rendszer szerint aminőt a főkatalogus szerkesztésénél használt. Az előszóból megtudjuk, hogy a könyvtár hat év alatt 8,305 kötetel gyarapodott; jelenlegi állománya 37,695 kötet. Legtöbb esik ebből a törvények, dekrétumok és parlamenti nyomtatványok szakára, összesen 10,673 darab; legszerényebben van képviselve a könyvészet, mindössze 264 kötetel. Nyelvre nézve feltűnő a német művek sokasága (13,619 kötet), utánuk jönnek a magyar nyelvűek (10,142).

Sajátságos, hogy a hazai nemzetiségek irodalma teljesen hiányzik. Mindössze húsz oláh, egy tót és egy szerb munka van a magyar parlament könyves-házában.

A kötetet egy kitűnő, a főkatalogus anyagát is felölelő tárgymutató zárja be.

V. E.